

KOMENTÁŘ

12. 12. 2023

Demografický vývoj v Jihomoravském kraji v 1. až 3. čtvrtletí 2023

Počet obyvatel Jihomoravského kraje se za 9 měsíců roku 2023 zvýšil o 7 093 osob, a to pouze zásluhou stěhování, přirozenou cestou by se počet obyvatel kraje snížil. Proti stejnému období minulého roku poklesl počet zemřelých, ještě více se však snížil i počet živě narozených. Poklesl počet přistěhovalých, počet vystěhovalých se meziročně zvýšil. Počet sňatků, stejně jako rozvodů klesl.

Podle předběžných výsledků žilo na území Jihomoravského kraje k 30. září 2023 celkem 1 224 293 obyvatel, od začátku roku se jejich počet zvýšil o 7 093 osob. Migrační přírůstek počtu obyvatel plně pokryl a převýšil úbytek obyvatel přirozenou cestou. Do Jihomoravského kraje se přistěhovalo o 8 084 osob více, než se z kraje vystěhovalo. Zemřelo o 991 osob více, než se v kraji živě narodilo. Nárůst počtu obyvatel byl zaznamenán ve všech krajích s výjimkou Ústeckého a Moravskoslezského. Počet obyvatel ČR se zvýšil o 54,7 tis., a to také jen zásluhou stěhování.

Tab. 1 Počet obyvatel v Jihomoravském kraji a jeho okresech v 1. až 3. čtvrtletí 2023

(předběžné údaje)

	Stav k 1. lednu 2023			Stav k 30. září 2023			Rozdíl (přírůstek / úbytek obyvatel od počátku roku)		
	celkem	muži	ženy	celkem	muži	ženy	celkem	muži	ženy
Jihomoravský kraj	1 217 200	596 399	620 801	1 224 293	599 491	624 802	7 093	3 092	4 001
v tom okresy:									
Blansko	110 046	54 161	55 885	110 843	54 489	56 354	797	328	469
Brno-město	396 101	191 980	204 121	398 969	193 390	205 579	2 868	1 410	1 458
Brno-venkov	231 056	113 882	117 174	232 884	114 743	118 141	1 828	861	967
Břeclav	117 576	57 585	59 991	118 702	57 911	60 791	1 126	326	800
Hodonín	152 119	74 997	77 122	151 790	74 822	76 968	-329	-175	-154
Vyškov	94 274	46 615	47 659	94 955	46 902	48 053	681	287	394
Znojmo	116 028	57 179	58 849	116 150	57 234	58 916	122	55	67

V Jihomoravském kraji se počet obyvatel snížil jen v okrese Hodonín (o 329 osob). Ve všech okresech kraje byl vykázan přirozený úbytek obyvatel, migrační úbytek obyvatel zaznamenal pouze již zmíněný okres Hodonín.

Podle dosud dostupných údajů se v Jihomoravském kraji za 9 měsíců roku 2023 živě narodilo 8 044 dětí, což bylo ve srovnání se stejným obdobím roku 2022 o 1212 dětí méně. Mezi narozenými dětmi převažují chlapci (v 1. až 3. čtvrtletí se narodilo 4 106 chlapců a 3 938 děvčat). V okrese Blansko ale chlapci tvořili jen 48,0 % ze živě narozených dětí, naproti tomu v okrese Hodonín chlapci tvořili 53,3 % narozených dětí. Mimo manželství se ve sledovaném období narodilo 3 438 dětí (meziročně o 525 dětí méně), tedy 42,7 % z živě narozených (v rámci ČR to bylo 47,3 %). Nejvyšší podíl narozených v kraji mimo manželství byl v okrese Znojmo (53,4 %), nejnižší v okrese Brno-venkov (39,5 %).

KOMENTÁŘ

Podle předběžných výsledků v Jihomoravském kraji za 1. až 3. čtvrtletí roku 2023 **zemřelo 9 035 osob** (4 553 mužů a 4 482 žen), což bylo o 806 osob méně než ve stejném období předcházejícího roku, tedy období, které bylo ovlivněno doznívající nepříznivou epidemickou situací. Nejvyšší hrubá míra úmrtnosti v letošních prvních 9 měsících byla v okrese Hodonín, na 1 000 obyvatel zde připadlo 8,04 zemřelých. Ve struktuře zemřelých podle věku byla v kraji nejpočetnější skupina zemřelých ve věku 80 až 89 let (31,8 % zemřelých) a ve věku 70 až 79 let (28,1 %). Mezi zemřelými bylo i 11 dětí do 1 roku.

Do Jihomoravského kraje se v průběhu prvních 9 měsíců roku 2023 **přistěhovalo 21 933 osob**, tedy o 15 493 osob méně než ve srovnatelném období předcházejícího roku. Ve srovnání s tímto obdobím roku 2022, kdy k nám dorazila migrační vlna z Ukrajiny, to sice znamená více než 40% pokles (z ciziny 56% pokles), nicméně oproti průměru stejných období let 2014 až 2021 je to počet téměř 30násobný (u přistěhovalých z ciziny téměř 19násobný). Z ostatních krajů ČR se přistěhovalo 8 006 osob (36,5 % přistěhovalých) a 13 927 osob ze zahraničí (63,5 % přistěhovalých). Většina přistěhovalých z ciziny mířila do Brna (7 624 osob čili 54,7 % krajského celku).

Ve stejném období se z kraje **vystěhovalo 13 849 osob** (o 6 512 osob více než v 1. až 3. čtvrtletí roku 2022). Do ostatních krajů ČR se vystěhovalo 8 332 osob (60,2 % vystěhovalých) a 5 517 osob se odstěhovalo do zahraničí (39,8 % vystěhovalých) – toto číslo zahrnuje i ukončování pobytu osobám s dočasnou ochranou, které se nedostavily do stanoveného termínu k vylepení vízového štítku do cestovního dokladu.

Saldo vnitřního stěhování bylo záporné - z jiných krajů se přistěhovalo o 326 osob méně, než se do jiných krajů ČR vystěhovalo. **Saldo zahraničního stěhování bylo kladné** (počet přistěhovalých z ciziny převýšil počet do ciziny vystěhovalých o 8 410 osob), počet obyvatel v kraji se tak stěhováním zvýšil o 8 084 osob.

Tab. 2 Pohyb obyvatelstva v Jihomoravském kraji v 1. až 3. čtvrtletí

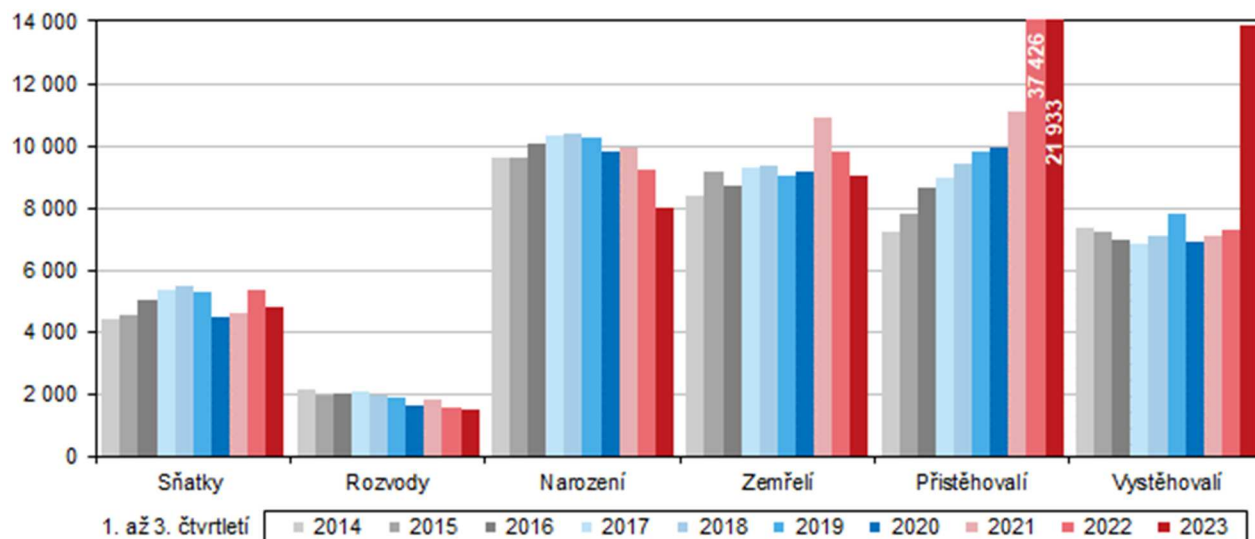
(za 1. až 3. čtvrtletí 2023 předběžné údaje)

	1. až 3. čtvrtletí roku										Rozdíl 2023- 2022
	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	
Sňatky	4 543	4 688	5 055	5 353	5 534	5 345	4 458	4 637	5 404	4 817	-587
Rozvody	2 168	1 969	2 070	2 094	1 963	1 913	1 646	1 817	1 601	1 501	-100
z toho s dětmi	1 195	1 148	1 232	1 267	1 169	1 149	949	529	.	877	x
Živě narození	9 719	9 723	10 065	10 311	10 385	10 240	9 808	9 945	9 256	8 044	-1 212
z toho mimo manželství	3 988	4 157	4 272	4 449	4 527	4 351	4 320	4 307	3 963	3 438	-525
Zemřelí	8 430	9 196	8 711	9 316	9 397	9 052	9 151	10 910	9 841	9 035	-806
Přirozený přírůstek	1 289	527	1 354	995	988	1 188	657	-965	-585	-991	x
Přistěhovalí	7 195	7 847	8 631	8 994	9 400	9 786	9 926	11 101	37 426	21 933	-15 493
z toho z ciziny	2 490	2 998	3 396	3 700	4 272	4 528	4 840	5 624	31 869	13 927	-17 942
Vystěhovalí	6 954	7 041	6 994	6 882	7 106	7 849	6 924	7 110	7 337	13 849	6 512
z toho do ciziny	2 316	2 258	2 085	1 855	1 991	2 610	1 858	1 681	1 793	5 517	3 724
Přírůstek stěhováním	241	806	1 637	2 112	2 294	1 937	3 002	3 991	30 089	8 084	x
Celkový přírůstek	1 530	1 333	2 991	3 107	3 282	3 125	3 659	3 026	29 504	7 093	x

V průběhu 1. až 3. čtvrtletí roku 2023 bylo podle předběžných údajů **uzavřeno 4 817 manželství**, což bylo o 587 méně než ve stejném období předcházejícího roku. 70,2 % sňatků uzavírali oba snoubenci svobodní.

KOMENTÁŘ

Graf 1 Pohyb obyvatelstva v Jihomoravském kraji v 1. až 3. čtvrtletí



Poznámka:

Veškeré údaje se týkají občanů České republiky a cizinců s trvalým pobytem v České republice, občanů třetích zemí s přechodným pobytem na území České republiky na základě dlouhodobého víza (nad 90 dnů) nebo povolení k dlouhodobému pobytu, občanů zemí EU, Norska, Švýcarska, Islandu, Lichtenštejnska a jejich rodinných příslušníků s hlášeným přechodným pobytem na území České republiky a cizinců s platným azylem v České republice. Od roku 2022 jsou do obyvatelstva zahrnovány osoby s udělenou dočasnou ochranou v České republice s obvyklým pobytem v ČR. Údaje zohledňují rovněž události (sňatky, narození a úmrtí) českých občanů s trvalým pobytem na území ČR, které nastaly v cizině a byly zaregistrovány zvláštní matrikou v Brně.

Veškeré údaje za rok 2023 jsou předběžné.

Související odkazy:

Stav a pohyb obyvatelstva v ČR - 1. až 3. čtvrtletí 2023

[Veřejná databáze ČSÚ – Obyvatelstvo](#)

Kontakt:

Mgr. Tomáš Svozil

Krajská správa ČSÚ v Brně

e-mail: tomas.svozil@czso.cz

tel.: 542 528 172